

Regionalna Izba Obrachunkowa w Olsztynie

10-578 Olsztyn, Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 32

tel. (89) 675-52-20
fax. (89) 527-08-86

WKGF (89) 535-03-88

RIO.III.072-23/2022

Olsztyn, dnia 10 marca 2022 r.

Pani

Agnieszka Burak

Skarbnik Gminy Węgorzewo

W związku z licznymi pytaniami dotyczącymi rozdysponowania środków z rezerwy na zarządzanie kryzysowe na podstawie art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 roku o zarządzaniu kryzysowym /Dz. U. z 2022 r. , poz. 261/, na pomoc uchodźcom oraz o zakres dopuszczalności wydatkowania środków z budżetu jednostki samorządu terytorialnego na ww. cel, Regionalna Izba Obrachunkowa informuje, co następuje:

Tut. Izba wskazuje, że Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie, przesłane przez jednostki samorządu terytorialnego uchwały i zarządzenia bada indywidualnie w zakresie zgodności z prawem.

Jednostki samorządu terytorialnego mają szeroki oraz konstytucyjnie zagwarantowany i sądownie chroniony zakres samodzielności, jednak w dziedzinie gospodarowania środkami finansowymi pochodzącymi z ich budżetów, jednostki te mogą działać wyłącznie i ściśle w granicach określonych konkretnymi przepisami. Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu z dnia 23 października 1996 r. K 1/96 – OTK 1997 nr 1 poz. 29 stwierdził, że „w ramach gospodarki finansowej gminom wolno tylko to, na co zezwalają im ustawy. (...) Znajdujemy się bowiem na gruncie prawa publicznego - gdzie obowiązuje zasada, iż dozwolone jest to, na co ustawa zezwala”.

Kolegium Izby w przedmiotowym temacie wypowiadało się np. w Uchwale Nr 0102-274/18 z dnia 4 lipca 2018 roku w sprawie badania zgodności z prawem Zarządzenia Nr 16/2018 Burmistrza Tolkmicka z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie zmian w budżecie gminy oraz planie finansowym dla zadań z zakresu administracji rządowej zleconych gminie na rok 2018, w Uchwale Nr 0102-333/19 z dnia 31 lipca 2019 roku w sprawie badania zgodności z prawem Zarządzenia Nr 284 Prezydenta Olsztyna z dnia 16 lipca 2019 r. w sprawie zmian w budżecie Miasta Olsztyna na 2019 rok w zakresie podziału rezerw oraz w Uchwale Nr 0102-79/2022 z 23 lutego 2022 r. w sprawie badania zgodności z prawem Zarządzenia Nr 4/2022 Wójta Gminy Barciany z dnia 19 stycznia 2022 r. w sprawie podziału rezerwy celowej z przeznaczeniem na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego budżetu Gminy Barciany na 2022 rok.

W uzasadnieniu do projektu ustawy o zarządzaniu kryzysowym wskazano, że „projekt ustawy o zarządzaniu kryzysowym tworzy system zarządzania kryzysowego na wypadek wystąpienia zagrożeń wymagających podjęcia szczególnych działań zwłaszcza ze strony organów administracji publicznej i Sił Zbrojnych RP w sytuacjach, które nie spełniają przesłanek

wprowadzenia jednego ze stanów nadzwyczajnych (stanu wojennego, stanu wyjątkowego lub stanu klęski żywiołowej), wymagane jest już jednak wdrożenie specjalnych mechanizmów mających na celu zapewnienie skutecznego monitorowania zagrożeń i podejmowania działań w celu ich eliminacji lub przynajmniej znacznego ograniczenia. Powyższy projekt stanowi więc naturalne uzupełnienie problematyki stanów nadzwyczajnych. Ustawa będzie zarazem ważnym elementem kierowania bezpieczeństwem narodowym. Projekt ustawy miał na celu poprawę stanu bezpieczeństwa powszechnego przez zwiększenie efektywności działania organów administracji publicznej w sytuacjach kryzysowych. Obszar bezpieczeństwa powszechnego obejmuje zarówno ochronę życia i zdrowia **obywateli**, jak również **ochronę infrastruktury krytycznej**. Instrumentem służącym osiągnięciu przez organy administracji publicznej właściwego poziomu przygotowania do działań w sytuacjach kryzysowych jest całokształt przedsięwzięć planistycznych zdefiniowanych jako "planowanie cywilne".

Dokonując częściowego rozdysponowania rezerwy na zarządzanie kryzysowe w trakcie roku budżetowego organ wykonawczy, powinien mieć na uwadze jej obligatoryjny charakter, wynikający z art. 26 ust 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym oraz obowiązek jej utrzymania do końca roku budżetowego. Ze względu na nieprzewidywalność zdarzeń z zakresu zarządzania kryzysowego i możliwość ich wystąpienia w okresie całego roku budżetowego rezerwa ta powinna być przez jednostkę samorządu terytorialnego rozdysponowana i wydatkowana wyłącznie na zadania z zakresu zarządzania kryzysowego i utrzymana w planie wydatków budżetu do końca roku budżetowego, w celu umożliwienia natychmiastowych reakcji w sytuacji wystąpienia zdarzeń zdefiniowanych w art. 2 cyt. ustawy o zarządzaniu kryzysowym (Wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z 30 kwietnia 2015 r. II SA/Go 176/15).

Regionalna Izba Obrachunkowa zauważa ponadto, iż przez Radę Ministrów przygotowany jest projekt ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Powyższy projekt ustawy może wpłynąć na obowiązujące przepisy prawa.

Reasumując, środki z rezerwy na zarządzanie kryzysowe mogą zostać rozdysponowane po spełnieniu przesłanek zawartych w obowiązujących przepisach prawa.

Z-CA PRZESŁA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Ostrołęce
Bogdan Gaber